

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการศึกษาวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประเภทคณะกรรมการและขนาดของกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งกับกรรมการที่มาจากการเลือกตั้งมีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรเป็นคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในปีการศึกษา 2542 จำนวน 1,299 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95.5 % และมีความคลาดเคลื่อน + 5 % (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2541 : 110 - 111) แล้วสุ่มตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตัวแปรประเภทของขนาดกลุ่ม

โรงเรียน แล้วทำการสุ่มคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามลำดับ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 368 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ ตามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ ตามเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขอบข่าย 4 ด้าน คือด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียน จำนวน 40 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เมื่อสร้างเครื่องมือเสร็จแล้ว ได้นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำและแก้ไขปรับปรุง หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์และขอหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามจากผู้กำกับการการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อช่วยจัดส่งและรวบรวมแบบสอบถามคืนจากคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 368 ฉบับ จากจำนวนที่ส่งไปทั้งหมด 368 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ต่อจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ดังนี้

1. หาค่าร้อยละ (Percentage) ของแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นรายข้อ

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแบบสอบถามเป็นรายชื่อและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียนและด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน โดยภาพรวมและแต่ละด้านที่ปฏิบัติ

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างกรรมการกลุ่ม 2 ประเภทคือคณะกรรมการกลุ่มโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง โดยการใช้ (t - test) กำหนดค่าสถิติที่ระดับ .05

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ตามขนาดกลุ่มโรงเรียน โดยการใช้ (F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแต่ละด้านทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe Method) กำหนดค่าสถิติที่ระดับ .05

5. สำหรับแบบสอบถามปลายเปิดจะทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

1.1 ด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายข้อแล้วพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินการตามแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน และรองลงมาคือ การนำผลของการประเมินโครงการมาปรับปรุงแก้ไขในการวางแผนปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน

1.2 ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายข้อแล้วพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การผลิตและพัฒนาสื่อการสอนของบุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียน รองลงมาคือ การวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียนรู้มีระเบียบและมีคุณธรรม

1.3 ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายข้อแล้วพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ หลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาความดีความชอบประจำปีของบุคลากรภายในกลุ่ม รองลงมาคือ คณะกรรมการกลุ่มกับการพิจารณาความดีความชอบ

1.4 ด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปี ของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายข้อแล้วพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ การกระจายงบประมาณจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไปให้กลุ่มดำเนินการ รองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณกับความต้องการที่เป็นจริงของกลุ่มโรงเรียน

2. การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนระหว่างคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง จำแนกเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

2.1 ด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากการเปรียบเทียบปัญหาด้านนี้ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้งโดยรวมและรายข้อพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากการเปรียบเทียบปัญหาด้านนี้ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้งโดยรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ความเหมาะสมการสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งครูวิชาการประจำศูนย์

2.3 ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียน จากการเปรียบเทียบปัญหาด้านนี้ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้งโดยรวมพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สิ่งที่เป็นปัญหาที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบของครูวิชาการประจำศูนย์ และให้เกิดความยุติธรรมต่อครูวิชาการประจำศูนย์

2.4 ด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน จากการเปรียบเทียบปัญหาด้านนี้ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้งโดยรวมและรายข้อพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนจำแนกตามขนาดกลุ่มโรงเรียน จำแนกเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

3.1 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีปัญหาด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉลี่ยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การปฏิบัติตามแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานตามแผนและโครงการของกลุ่มโรงเรียน ความร่วมมือจากโรงเรียนและครู

ภายในกลุ่มในการปฏิบัติตามแผนงานและโครงการของกลุ่ม การควบคุมดูแลและติดตามผลการดำเนินงานโครงการตามมติของคณะกรรมการกลุ่ม การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามแผนและโครงการของคณะกรรมการประเมินโครงการของคณะกรรมการกลุ่ม การนำผลของการประเมินโครงการมาปรับปรุงแก้ไขในการวางแผนปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน

เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้าน แผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

3.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีปัญหาด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การให้ความรู้และเพิ่มพูนทักษะในการใช้สื่อการสอนแก่ครูในกลุ่ม การผลิตและพัฒนาสื่อการสอนของบุคลากรภายในกลุ่ม การวางแผนเพื่อจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียนมีระเบียบและมีคุณธรรม ความร่วมมือจากครูในกลุ่มเพื่อจัดทำข้อตกลงของกลุ่มโรงเรียน การปรับปรุงกระบวนการเรียนโดยใช้ผลจากการวัดผลและประเมินผลการเรียน การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนของผู้บริหาร การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกลุ่มเน้นการปฏิบัติงานทางวิชาการ การบริการห้องสมุดและศูนย์วิชาการแก่บุคลากร

เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

3.3 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียนระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่าทั้ง 3 กลุ่มมีปัญหาด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียน โดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือการให้อำนาจแก่คณะกรรมการกลุ่มสายผู้สอนในการเสนอชื่อครูภายในกลุ่มเพื่อพิจารณา

ความชอบประจำปี หลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะภายในกลุ่ม หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาความชอบของครูวิชาการประจำศูนย์และให้เกิดความยุติธรรมต่อ ครูวิชาการประจำศูนย์ หลักเกณฑ์ที่ระบุปริมาณและคุณภาพของงานไว้สำหรับประกอบการ พิจารณาความดีความชอบ คณะกรรมการกลุ่มกับการพิจารณาความดีความชอบ มาตรฐาน ของเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในกลุ่ม

เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กกับ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางกับ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะกรรมการกลุ่ม โรงเรียนขนาดเล็ก และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

3.4 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ด้านการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีปัญหาด้านการ จัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือข้อ การกระจายงบประมาณจาก สปอ.ไปให้กลุ่มดำเนินการ หลักเกณฑ์ในการจัดลำดับผลการปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม โรงเรียนภายในกลุ่ม มีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปี มีการใช้ข้อมูลในการประกอบการพิจารณา จัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนภายในกลุ่ม ระบบการบริหารงบประมาณของคณะกรรมการ กลุ่ม การสำรวจความต้องการเบื้องต้นของโรงเรียนภายในกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะ งบประมาณประจำปี การจัดสรรงบประมาณตามความต้องการที่เป็นจริงของกลุ่มโรงเรียน

เมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กกับ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ อภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด บุรีรัมย์ มีปัญหาการปฏิบัติงานทุกด้านโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการ วิจัยของ เหลียง อนุบุตร (2535 : บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่ม

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ อักษรเสื่อ (2535 : บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ทั้งรายด้านและรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัณฑิตย์ มณีพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร มีปัญหาการปฏิบัติงานทุกด้านโดยเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทองใส หาญรุ่งโรจน์ (2538 : บทคัดย่อ) พบว่าปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย รวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจิตร ศรีสว่าง (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยส่วนรวมและรายด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สวัสดิ์ สุวรรณศรี (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่มีประธานกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโดยภาพรวมและในแต่ละด้านต่างก็มีปัญหาการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูศักดิ์ ฐานิวัฒน์นันท์ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับปัญหาการดำเนินงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุราษฎร์ธานีโดยรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปองชัย ทองอั้งตั้ง (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม โดยส่วนรวมและจำแนกตำแหน่ง มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ได้มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษามากขึ้น ประกอบกับมีกระแสที่ว่าในอนาคตจะไม่มีระบบกลุ่มโรงเรียน จึงทำให้ ครู อาจารย์ รวมทั้งคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนไม่ให้ความสนใจ และไม่ให้ความสำคัญต่อระบบกลุ่มโรงเรียน คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของกลุ่มโรงเรียนเท่านั้นจึงทำให้การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนมีปัญหา ถึงแม้ว่าจะได้มีการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้เจริญก้าวหน้ามาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันแล้วก็ตามและอีกปัญหาหนึ่งก็คือคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษายังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง อีกทั้งน่าจะเป็นเพราะว่ากลุ่มโรงเรียนเป็นเพียงหน่วยงานสนับสนุนหรือหน่วยงานช่วย ของโรงเรียนภายในกลุ่มเท่านั้น แม้ว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติอย่างชัดเจนตามระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาก็ตาม แต่คณะกรรมการกลุ่มไม่มีอำนาจคู่กับตำแหน่งในการบริหารงาน จึงทำให้ห้มีมติของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนไม่สามารถ

บังคับบัญชาหรือสั่งการในการปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพสูงสุดได้ และเหตุผลอีกประการหนึ่ง น่าจะเป็นเพราะว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาแต่ละคนมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติในโรงเรียนของตนมากอยู่แล้วจึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะพุ่มพอกกับการปฏิบัติงานในตำแหน่งคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนได้เท่าที่ควร

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง มีปัญหาการปฏิบัติงานทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เหลียง อนุบุตร (2535 : 101) พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ที่มีการเข้าดำรงตำแหน่งโดยตำแหน่งกับโดยการเลือกตั้งมีการปฏิบัติงานโดยส่วนรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บัณฑิตย์ มณีพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้ง มีปัญหาการปฏิบัติงานทุกด้านโดยเฉลี่ยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจิตร ศรีสว่าง (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาที่มีความแตกต่างกันด้านการเข้าดำรงตำแหน่ง วิทยุณี และมีประสบการณ์ในการเป็นครู ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สวัสดิ์ สุวรรณศรี (2541 : 118) พบว่าปัญหาการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่มีประธานกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้บริหารโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และที่มีประธานกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้บริหารโรงเรียนนอกที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ออกระเบียบกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาโดยตำแหน่งและคณะกรรมการกลุ่มจากการเลือกตั้งมีภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเดียวกัน จึงทำให้ปัญหาในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

ยกเว้นด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ข้อ 1 ความเหมาะสมการสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งครูวิชาการประจำศูนย์ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2534 ได้กำหนดให้ผู้ที่ทำหน้าที่ครูวิชาการประจำศูนย์จะต้องเป็นข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มอาจมีจำนวนบุคลากรน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือต้องทำงานหลายหน้าที่จึงทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติจริง

และด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครูและลูกจ้างประจำของกลุ่มโรงเรียน ข้อ 5 หลักเกณฑ์และการพิจารณาความชอบของครูวิชาการประจำศูนย์และให้เกิดความยุติธรรม ต่อครูวิชาการประจำศูนย์ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระเบียบกลุ่มโรงเรียนไม่ได้กำหนดแนวทางในการพิจารณาความชอบของครูวิชาการประจำศูนย์ไว้ ประกอบกับประธานกลุ่มไม่มีอำนาจในการบังคับบัญชาข้าราชการครูภายในกลุ่ม การพิจารณาความชอบขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาภายในกลุ่ม ฉะนั้นการพิจารณาความชอบของครูวิชาการประจำศูนย์จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ครูวิชาการประจำศูนย์ปฏิบัติหน้าที่อยู่โดยตรง

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดกลุ่มโรงเรียน พบว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบัณฑิต มณีพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร พบว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหาในการปฏิบัติงานทุกด้านโดยเฉลี่ยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ระบบกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีโครงสร้างการจัดองค์กรการบริหาร อำนาจหน้าที่ ให้ทุกกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติในแนวเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง และกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ แต่ความเป็นจริงแล้วกลุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดจะมีความแตกต่างกันหลายประการเช่น จำนวนโรงเรียนและบุคลากรภายในกลุ่มโรงเรียน ทรัพยากร งบประมาณ และปัจจัยอื่น ๆ อีก จึงทำให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในกลุ่มโรงเรียนที่ขนาดต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหามากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่มีคณะกรรมการจำนวนมาก ทำให้เกิดความขัดแย้งในการทำงาน การติดต่อประสานงานกับโรงเรียนภายในกลุ่มอาจเกิดความยุ่งยากล่าช้า

เมื่อทดสอบเป็นรายคู่พบว่า คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลางกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหาการปฏิบัติงานด้านการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

มีปัญหามากกว่าคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดเล็กและคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ระเบียบกลุ่มโรงเรียน ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนไว้เป็นแนวเดียวกัน แต่สภาพความเป็นจริงกลุ่มโรงเรียนมีขนาดที่แตกต่างกันโดยเฉพาะกลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่ซึ่งมีบุคลากรมากกว่าย่อมมีปัญหาในทางปฏิบัติจริง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นปัญหาของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อเสนอปัญหาและแนวทางแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพ จึงได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาให้ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้คณะกรรมการกลุ่มเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบแบบแผนของทางราชการมากยิ่งขึ้น

2. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ควรศึกษาข้อมูลพื้นฐาน สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความคิดเห็นของครู – อาจารย์ ของโรงเรียนภายในกลุ่ม เพื่อนำไปประกอบการวางแผน การพัฒนากลุ่มโรงเรียน การมีข้อมูลมากเท่าใดยิ่งทำให้การทำงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรกระจายอำนาจทางการบริหารให้ประธานกลุ่มและกรรมการกลุ่มโรงเรียนให้มากขึ้นและมีความชัดเจน จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากผลของการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน และเพื่อทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จึงเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาคูณลักษณะของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนะของครู – อาจารย์ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้เหมาะสมตามบทบาทหน้าที่ และความต้องการของครู – อาจารย์ ภายในกลุ่มโรงเรียน ทำให้การบริหารของกลุ่มโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาบทบาทของประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามความคาดหวังของครู – อาจารย์ และคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน เพื่อจะได้เกิดประโยชน์ต่อกลุ่มโรงเรียนในการบริหารงานภายในกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น